

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI,
SA KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, rujan 2003.g.

PRIJEDLOG ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI, SA KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Ustavna osnova za donošenje Zakona o elektroničkoj trgovini sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Deregulacija različitih tržišta, stvarna globalizacija i razvoj novih tehnologija koje omogućuju brzu izmjenu informacija diljem svijeta utjecali su na stvaranje novih uvjeta poslovanja i u našem okruženju. Razvoj informatičke tehnologije općenito je sa sobom donio čitav niz promjena. On za korisnike znači nov način života, te dijelom izmjenjenu sliku dotad analognog skupljanja informacija. U takvom okruženju koje na ubrzani tehnološki razvoj gleda kao na uvjet bez kojeg se ne može, svaki industrijski i gospodarski rast i razvoj može opstati samo stalnom prisutnošću u središtu ili vrlo blizu centra globalnih informatičkih zbivanja.

Gospodarski razvoj može se temeljiti samo na informatičkoj tehnologiji jer je nesporno da je ona danas uvjet brzog razvoja društva, a posebice gospodarstva u cjelini. Glavni je pokretač promjena i rješavanja gospodarskih, socijalnih i svih drugih problema i sredstvo povezivanja s međunarodnom zajednicom. Elektroničko poslovanje koje je posebno preko Interneta dobilo na svom zamahu, danas otvara vrata novom tipu komuniciranja s potrošačima i konkurentima. Ignoriranje i nespremnost uključivanja u ovo novo tržište znatno umanjuje konkurentne prednosti svakog poslovanja. Takva situacija bezuvjetno utječe na neophodno prilagođavanje novim informacijsko tehnološkim trendovima, te otvara potrebe za stvaranjem zakonske osnove i regulacijskog okvira za kreiranje dugoročnog plana razvoja ovog područja.

Može se reći da je elektronička trgovina danas jedan od najsuvremenijih načina obavljanja poslovnih aktivnosti suvremenog svijeta, te obuhvaća sve segmente društvenog života od gospodarstva, bankarstva, zdravstva, državne uprave, pravosuđa i slično. Kao jedna od vrsta poslovnih aktivnosti, elektroničko poslovanje obuhvaća cijeli krug komercijalnih transakcija koje se u cijelosti ili djelomično obavljaju elektroničkim putem, uključujući oglašavanje i promociju, odnose između trgovaca, prodajne aktivnosti, elektroničku nabavu i podršku poslovnim procesima, a djelomično i isporuku putem Interneta kao otvorenog sustava čijom komercijalizacijom dolazi do procvata elektroničke trgovine.

Elektronička trgovina sve više postaje ključni pokretač razvoja novih poslovnih modela i nudi ogromni potencijal za nove primjene. Njen napredak ovisi od automatizacije internih poslovnih procesa, pa do automatizacije transakcija između poslovnih organizacija i potrošača, kao i između kompanija i administracije ili drugih kompanija.

Danas elektronička trgovina postaje stvarnost za koju gospodarstvenici moraju biti spremni ukoliko žele sudjelovati u svjetskoj gospodarstvenoj utakmici i žele biti sudionici najsuvremenijih zbivanja. Razvitak elektroničke trgovine unutar informacijskog društva otvara mogućnost za zapošljavanje, osobito u malim i srednjim poduzećima, stimulira ekonomski rast i ulaganje u inovacije, a također može pojačati konkurentnost industrije pod uvjetom da svatko ima pristup Internetu.

Republika Hrvatska je donošenjem Zakona o elektroničkom potpisu u mjesecu siječnju 2002. godine, a koji je u primjeni od 01. travnja 2002. godine, započela s procesom stvaranja pravnog okruženja neophodnog za uspješno stvaranje, funkcioniranje i razvoj informacijskog društva.

Zakonodavna aktivnost na području informacijske i komunikacijske tehnologije jedna je od najintenzivnijih posvuda u svijetu iz razloga što se promišljenošću, kvalitetom i brzinom uvođenja zakonskih akta i propisa određuje kako tehnološka tako i financijska budućnost svake zemlje.

Donošenjem i primjenom Zakona o elektroničkom potpisu omogućena je primjena elektroničkog potpisa i razmjena elektroničkih dokumenata uz povjerenje najšire javnosti u djelovanje i uporabu elektroničkog potpisa, a čime se stvorio prostor za intenzivnije djelovanje sustava elektroničke trgovine koja sve više postaje imperativ konkurentnosti na svjetskim tržištima.

Također, usvajanjem Zakona o elektroničkoj trgovini stvorit će se pravni temelj za izjednačavanje sigurnih elektroničkih oblika poslovanja s klasičnim papirnatim oblikom, uz poseban naglasak na činjenicu da će zakon dati gospodarstvu i državnoj administraciji Republike Hrvatske važnu natjecateljsku prednost. Naime, veliki broj europskih zemalja nije pristupilo donošenju i usvajanju zakonskog teksta kojim bi se reguliralo područje elektroničke trgovine, a kojim se otvara put u novo, tehnološki podržano tisućljeće.

Pri izradi teksta Nacrta prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona, izvršen je uvid u postojeća zakonodavstva u zemljama Europske unije, sa ciljem kvalitetnije izrade predmetnog prijedloga zakona kojim će se osigurati pravna sigurnost i povjerenje potrošača kroz jasan zakonski okvir koji će obuhvatiti određene pravne aspekte elektroničke trgovine, kao i visoku razinu zaštite ciljeva od općeg interesa.

U pravnom sustavu Europske unije područje elektroničke trgovine uređeno je Direktivom Europskog parlamenta, i Vijeća, od 8. lipnja 2000. godine, o određenim pravnim aspektima elektroničke trgovine na unutarnjem tržištu 2000/31/EC. Svrha je navedene Direktive osigurati pravnu podršku, ponuditi pravna rješenja i odrediti pravne okvire u donošenju propisa o elektroničkoj trgovini u državama članicama unije.

Nacrt prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona osim sa navedenom Direktivom Europske unije u cijelosti je usklađen sa postojećom regulativom ugovornog prava Republike Hrvatske.

U Nacrtu prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona, posebna pažnja posvećena je sljedećim ciljevima:

- usklađenost Zakona s Direktivom 2000/31/EC,
- usklađenost s postojećom regulativom ugovornog prava Republike Hrvatske,
- nesmetano poslovanje davatelja usluga informacijskog društva dok god je njihova djelatnost u skladu sa svim važećim zakonima koji se odnose na takve tvrtke,
- definiranje informacija koje moraju biti jasno i nedvosmisleno formulirane i dostupne u svakom trenutku svim sudionicima informacijskog društva,
- reguliranje procesa komercijalne komunikacije,
- osiguravanje jednake valjanosti ugovora koji su sastavljeni u elektroničkom obliku,
- definiranje odgovornosti davatelja usluga informacijskog društva.

Struktura Zakona o elektroničkoj trgovini može se podijeliti u slijedeće cjeline:

- 1) Opće odredbe (članak 1.- članak 5.),
- 2) Obveza informiranja i komercijalna priopćenja (članak 6. - članak 8.),
- 3) Isprave u elektroničkom obliku (članak 9. - članak 15.),
- 4) Odgovornost davatelja usluga informacijskog društva (članak 16.- članak 21.)
- 5) Inspekcijski nadzor (članak 22.),
- 6) Kaznena odredba (članak 23.),
- 7) Prijelazne i završne odredbe (članak 24. i članak 25.),

2. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Prijedlogom Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona, regulira se jedno novo područje djelovanja ekonomskih subjekata, građana i državnih institucija. Ovo područje nije do sada bilo zakonski regulirano, ali je sve važnija njegova regulacija zbog brzog tehnološkog razvitka. Nedostatak zakonske regulacije na prvom mjestu može predstavljati značajnu prepreku u razvoju elektroničke trgovine poslovnog sektora i u tom smislu općenitog gospodarskog razvoja Republike Hrvatske.

Elektronička trgovina uključuje uporabu raznih oblika informacijske i komunikacijske tehnologije u poslovnim procesima između subjekata koji se bave trgovačkim, proizvodnim i uslužnim djelatnostima, providerima informacija, državne i javne administracije i potrošača. Dodatna stimulacija za razvoj elektroničkog trgovanja je dana osim putem Interneta i kroz liberalizaciju telekomunikacija. Elektronička trgovina nudi široki spektar poboljšanja: brže otkrivanje najpovoljnijeg ponuđača željenog proizvoda ili usluge koji se nalazi bilo gdje na svijetu i koji vrši uslugu u optimalnom vremenskom roku, pristupačnije poslovne transakcije vezane za marketing, dizajn, proizvodnju, tijek ponuda i transporta. U tom smislu, otvaraju se mogućnosti interaktivne komunikacije i među potrošačima koji nisu nikada bili u poslovnom ili sličnom odnosu. Postaju dostupne nove poslovne mogućnosti, a time se

---

otvaraju i novi načini povećanja produktivnosti i smanjenja troškova kao i novi načini u pristupu klijentima. Elektronička trgovina na taj način omogućava Republici Hrvatskoj mogućnost bržeg ekonomskog razvitka i jednake mogućnosti natjecanja s mnogo većim državama i njihovim gospodarstvima, a posebice u poslovnom svijetu gdje fizička veličina gubi na važnosti.

To je jedan od glavnih razloga zbog čega je neophodno osigurati sigurnu zakonsku okolinu za elektroničku trgovinu u domaćim i internacionalnim operacijama. S ovim Konačnim prijedlogom zakona otkloniti će se sve prepreke elektroničkom trgovanju, a koje su predstavljali zakonski standardi, osmišljeni i prihvaćeni u vrijeme isključivo klasičnih operacija na papiru.

Zbog toga je prihvaćanje relevantnih zakonskih propisa neophodno u Republici Hrvatskoj zbog njezine integracije u svjetsko informacijsko društvo.

Uz općenite zahtjeve, kod izrade Prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona, vodilo se računa da budu zadovoljena dva dodatna zahtjeva. Najprije su uzeta u obzir svjetska iskustva i propale odluke u ovom području. Elektronička trgovina ne uzima u obzir državne granice i prema tome mora biti usklađena ne samo na europskoj, nego i na međunarodnoj razini. Drugi zahtjev izveden je iz same prirode elektroničke trgovine kao trgovine koja se temelji na brzom tehnološkom razvitku. Razvoj informacijske komunikacijske tehnologije je ekstremno brz i redovito donosi revolucionarne novosti, te je stoga namjera dobrog zakonodavstva u ovom području da se ne smije nužno pratiti tehnološki razvitak, nego se treba ostati tehnološki neovisan.

S ovim Zakonom Vlada Republike Hrvatske, želi potaknuti i ne onemogućavati na bilo koji način brz tehnološki razvoj elektroničke trgovine, a poseban je naglasak na izjednačavanju sigurnih elektroničkih oblika poslovanja s klasičnim papirnatim oblikom (zahtjev za pisanim oblikom) i izjednačavanje sigurnog i pouzdanog elektroničkog potpisa s pisanim potpisom. Prijedlog Zakona, sa konačnim prijedlogom Zakona, omogućava jasna i predvidiva pravila za izmjenu elektroničkih poruka, a također osigurava da su pravni okviri Republike Hrvatske na području elektroničke trgovine i elektroničkog potpisa u skladu s odgovarajućim stranim, uglavnom Europskim zakonskim okvirima.

Donošenjem Zakona o elektroničkoj trgovini, stvorit će se temelj za promptno i stalno prilagođavanje zakonodavstva Republike Hrvatske u području elektroničke trgovine, propisima Europske unije, odnosno, prihvaćanje usvojenih standarda i kriterija ove grane prava.

U skladu s naprijed navedenim, po usvajanju ovoga Zakona, provedba istog kontinuirano će se pratiti s ciljem njegovog stalnog usklađivanja s promjenama na području informacijske komunikacijske tehnologije, te u skladu sa potrebama trgovačke prakse i zaštitom pravne sigurnosti svih sudionika u elektroničkoj trgovini.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem odredbi članka 159. stavak 1. i članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona o elektroničkoj trgovini po hitnom postupku.

Konačni prijedlog Zakona o elektroničkoj trgovini dio je Nacionalnog programa usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske sa propisima Europske unije, te ga je nužno što prije donijeti. Prihvaćanje relevantnih zakonskih propisa neophodno je u Republici Hrvatskoj zbog njezine integracije u svjetska informacijska društva.

Kako ovo područje nije do sada bilo zakonski regulirano to je sve važnija njegova regulacija i to kako zbog ubrzanog tehnološkog razvitka tako i zbog toga jer je ovo područje, kako je i rečeno, obuhvaćeno Nacionalnim programom iz čega proizlazi nužnost što hitnijeg usvajanja zakonske regulative.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Konačnog prijedloga zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj i područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se pružanje usluga informacijskog društva, odgovornost davatelja usluga informacijskog društva, te pravila u vezi sa sklapanjem ugovora u elektroničkom obliku.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na zaštitu podataka, područje oporezivanja, javnobilježničku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, te na igre na sreću s novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igre u casinima, kladioničke igre i igre na sreću u automatima, a u skladu s odredbama posebnih zakona koji uređuju odnosna područja.

Opći pojmovi

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *podatak* – informacija, poruka i dokument sastavljen, poslan, primljen, zabilježen, pohranjen ili prikazan elektroničkim, optičkim ili sličnim sredstvom, uključujući, ali ne ograničavajući se na prijenos Internetom, elektroničku poštu, telefaksove;
2. *usluga informacijskog društva* – usluga koja se uz naknadu pruža elektroničkim putem na individualni zahtjev korisnika, a posebno Internet prodaja roba i usluga, nuđenje podataka na Internetu, reklamiranje putem Interneta, elektronički pretraživači, te mogućnost traženja podataka i usluga koje se prenose elektroničkom mrežom, posreduju u pristupu mreži ili pohranjuju podatke korisnika;
3. *elektronički potpis* – skup podataka u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku, a služe za identifikaciju potpisnika i vjerodostojnosti potpisanog elektroničkog dokumenta, kako je to definirano posebnim zakonom;
4. *davatelj usluga* – pravna ili fizička osoba koja pruža usluge informacijskog društva;
5. *korisnik usluge* – svaka fizička ili pravna osoba koja zbog profesionalnih ili drugih ciljeva koristi uslugu informacijskog društva;
6. *ugovori u elektroničkom obliku* – ugovori što ih pravne i fizičke osobe u cijelosti ili djelomično sklapaju, šalju, primaju, raskidaju, otkazuju, pristupaju i prikazuju elektroničkim putem koristeći elektronička, optička ili slična sredstva, uključujući, ali ne ograničavajući se na prijenos Internetom;

-
7. *komercijalno priopćenje* - priopćenje u bilo kojem obliku, oblikovano da promiče, izravno ili neizravno, robu, usluge ili ugled (*image*) svake pravne ili fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost, osim podataka:
- koji omogućuju izravan pristup aktivnosti pravne osobe ili fizičke osobe, uključujući adrese, naziv domene ili adrese za elektroničku poštu,
  - koji se odnose na robu, usluge ili ugled (*image*) osobe, prikupljene na neovisan način, posebice ako je učinjeno bez razmatranja financijskih učinaka;
8. *potrošač* – svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njezinu zanimanju niti njezinoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, a u skladu s odredbama posebnoga zakona.

Primjena prava

Članak 3.

Davatelj usluga informacijskog društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužan je postupati i pružati usluge u skladu sa zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.

Iznimka od primjene prava

Članak 4.

(1) Odredbe članka 3. ne primjenjuju se na davatelja usluga čije je sjedište u zemlji članici Europske unije i koji nudi usluge informacijskog društva, čak i u slučajevima kada je usluga ciljano usmjerena prema građanima Republike Hrvatske.

(2) Iznimno, stavak 1. ne primjenjuje se na subjekte iz stavka 1. ovoga članka, u sljedećim područjima:

- autorsko pravo i pravo intelektualnog vlasništva,
- emisija elektroničkog novca,
- valjanost u vezi s oblikom ugovora kojima se stvaraju ili prenose prava vezana uz nekretnine,
- aktivnosti osiguravajućih društava,
- ugovorne obveze iz i u vezi s potrošačkim ugovorima,
- sloboda ugovornih strana na izbor prava primjenjiva na njihov ugovor,
- dopustivost netraženih komercijalnih priopćenja elektroničkom poštom,
- promet lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih proizvoda.

Sloboda obavljanja usluga informacijskog društva

Članak 5.

(1) Pružanje usluga informacijskog društva slobodno je.

(2) Za pružanje usluga informacijskog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.

(3) Pravni subjekt koji obavlja uslugu informacijskog društva upisuje u nadležni registar naziv djelatnosti - usluge informacijskog društva.

II. OBVEZA INFORMIRANJA I KOMERCIJALNA PRIOPĆENJA

Opće informacije

Članak 6.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva mora u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan korisnicima i nadležnim tijelima državne uprave Republike Hrvatske pružiti informacije kao što su:

- ime i prezime ili tvrtku davatelja usluga,
- sjedište obrta ili sjedište pravne osobe davatelja usluga,
- ostale podatke o davatelju usluga na temelju kojih korisnik može brzo i nesmetano stupiti s njim u vezu, uključujući elektroničku adresu putem koje je moguće uspostaviti izravan kontakt,
- broj sudskog ili drugoga javnog registra u koji je davatelj usluga upisan, te podatke o registru,
- pojedinosti o nadležnom tijelu, ako djelatnost davatelja usluga podliježe službenom nadzoru,
- u pogledu posebno reguliranih djelatnosti/profesija:
  - profesionalna ili slična institucija kod koje je davatelj usluga registriran,
  - profesionalni naziv i zemlja koja ga je odobrila,
  - uputa o profesionalnim pravilima u zemlji u kojoj se obavlja djelatnost i mjestu njihove dostupnosti;
- porezni broj ako je davatelj usluga obveznik plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ako davatelj usluga prikazuje cijene, one moraju biti jasno i nedvosmisleno naznačene, a posebno se mora naznačiti da li su u prikazane cijene uključeni troškovi dostave, ostali manipulativni troškovi, porez i drugi troškovi koji na bilo koji način utječu na prikazanu cijenu.

Sadržaj komercijalnog priopćenja

Članak 7.

Davatelj usluga dužan je osigurati da svaki podatak iz komercijalnog priopćenja, koji je dijelom ili u cijelosti usluga informacijskog društva, jasno i nedvosmisleno zadovoljava sljedeće uvjete:

-
- da je komercijalno priopćenje moguće kao takvo jasno identificirati u trenutku kada ga korisnik primi,
  - da je osobu u čije je ime sastavljeno komercijalno priopćenje moguće jasno identificirati,
  - da svaki promotivni poziv za stavljanje ponude iz komercijalnog priopćenja (uključujući popuste i poklone) mora biti jasno identificiran kao takav,
  - da uvjeti koji se moraju ispunjavati za stavljanje ponude iz komercijalnog priopćenja moraju biti lako dostupni, te predloženi jasno i nedvosmisleno.

Netražena komercijalna priopćenja (Neželjena telekomunikacijska priopćenja)

Članak 8.

(1) Korištenje elektroničke pošte u svrhu slanja netraženog komercijalnog priopćenja (neželjenog telekomunikacijskog priopćenja) dopušteno je samo uz prethodni pristanak osobe kojoj je takva vrsta priopćenja namijenjena, a u skladu s odredbama Zakona o telekomunikacijama.

III. ISPRAVE U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

Oblik i valjanost ugovora u elektroničkom obliku

Članak 9.

(1) Sklapanje ugovora moguće je elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku.

(2) Ponuda i prihvata ponude mogu se dati elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku.

(3) Kada se elektronička poruka odnosno elektronički oblik koristi kao oblik u sklapanju ugovora, takvu ugovoru neće se osporiti pravna valjanost samo na temelju činjenice da je sastavljen u obliku elektroničke poruke, odnosno u elektroničkom obliku.

(4) Odredbe ovoga Zakona neće se primjenjivati na sljedeće ugovore:

- imovinske, predbračne, odnosno bračne ugovore i druge ugovore koje uređuje Obiteljski zakon,
- ugovore o opterećenju i otuđenju imovine za koje je potrebno odobrenje centra za socijalnu skrb,
- ugovore o ustupu i raspodjeli imovine za života, ugovore o doživotnom uzdržavanju i sporazume u vezi s nasljeđivanjem, ugovore o odricanju od nasljedstva, ugovore o prijenosu nasljednog dijela prije diobe, oporučne poslove i druge ugovore koje uređuje Zakon o nasljeđivanju,
- darovne ugovore,

-
- ugovore o prijenosu prava vlasništva na nekretninama ili druge pravne poslove kojima se uređuju stvarna prava na nekretninama, osim ugovora o najmu i zakupu nekretnina,
  - druge ugovore za koje je posebnim zakonom propisano da se sastavljaju u obliku javnobilježničkog akta, odnosno isprave,
  - druge ugovore za koje je posebnim zakonom ili propisom donesenom na temelju zakona izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastoručnog potpisa,
  - ugovore i očitovanja volje jamaca, ako je jamac osoba koja djeluje izvan svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti.

Supsidijarna primjena propisa

Članak 10.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, na obveznopravne odnose proizašle iz ili u vezi s ugovorima sklopljenima elektroničkim putem ili u elektroničkom obliku primjenjivat će se odredbe Zakona o obveznim odnosima, odnosno odgovarajući propis koji uređuje ugovorne odnose.

Elektronički potpis

Članak 11.

Kada se kao pretpostavka valjanosti i nastanka ugovora traži potpis osobe, smatrat će se da tome uvjetu udovoljava elektronička poruka potpisana elektroničkim potpisom u skladu s odredbama Zakona o elektroničkom potpisu.

Podaci i obavijesti za sklapanje ugovora

Članak 12.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva dužan je mogućem korisniku usluga, prije sklapanja ugovora o pružanju usluga informacijskog društva, osigurati na jasan, razumljiv i nedvosmislen način podatke i obavijesti:

- različiti stupnjevi koji slijede u postupku sklapanja ugovora,
- ugovorne odredbe,
- opći uvjeti poslovanja ako su sastavni dio ugovora,
- jezici ponuđeni za sklapanje ugovora,
- kodeksi postupanja u skladu s kojima postupaju davatelji usluga i informacije o tome kako se ti kodeksi mogu pregledati elektroničkim putem.

(2) Davatelj usluga informacijskog društva dužan je mogućem korisniku usluga, prije sklapanja ugovora o pružanju usluga informacijskog društva, osigurati tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku prije njezine predaje ili slanja.

(3) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredaba iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka.

(4) Odredbe stavka 1., stavka 2. i stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

Dostupnost ugovora i općih uvjeta poslovanja

Članak 13.

Ugovorne odredbe i odredbe općih uvjeta poslovanja ugovora sklopljenih u elektroničkom obliku koje sklapaju davatelji usluga informacijskog društva moraju biti dostupne korisnicima usluga na način da im je omogućeno njihovo spremanje, ponovno korištenje i reproduciranje.

Potvrda primitka

Članak 14.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva mora bez odgode elektroničkim putem, posebnom elektroničkom porukom, potvrditi primitak elektroničke poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za sklapanje ugovora.

(2) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredbe stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe stavka 1. i stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

Trenutak sklapanja ugovora

Članak 15.

(1) Ugovor u elektroničkom obliku sklopljen je onoga trenutka kad ponuditelj primi elektroničku poruku koja sadrži izjavu ponuđenog da prihvaća ponudu.

(2) Ponuda i prihvata, te druga očitovanja volje poduzeta elektroničkim putem, primljena su kada im osoba kojoj su upućena može pristupiti.

(3) Kod potrošačkih ugovora nije dopušteno isključiti primjenu odredbe stavka 2. ovoga članka.

IV. ODGOVORNOST DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Opća odredba

Članak 16.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva koji prenosi elektroničke poruke što mu ih je predao korisnik usluga nije odgovoran za sadržaj poslanih poruka i njezino upućivanje, a pod uvjetom:

- da nije inicirao prijenos,
- da nije izvršio odabir podataka ili dokumenata koji su predmet prijena,
- da nije izuzeo ili preinačio podatke u sadržaju poruka ili dokumenata,
- da nije odabrao korisnika prijena.

(2) Prijenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stavka 1. ovoga članka mora biti obavljeno na način da omogućuje automatsku, posredničku i prolazno-privremenu pohranu prenesenih poruka i u njima sadržanih podataka, te moraju biti privremeno pohranjene samo u vremenskom razdoblju koje je potrebno za prijenos poruka.

Privremena pohrana (*caching*)

Članak 17.

Davatelj usluga informacijskog društva koji podatke, što ih je unio korisnik, priopćava putem komunikacijske mreže nije odgovoran za automatsku, posredničku i privremenu pohranu, koja služi samo za učinkovitije oblikovanje prijena podataka koju su tražili drugi korisnici ako:

- ne mijenja podatke,
- uvažava uvjete za pristup podacima,
- postupa u skladu s pravilima za ažuriranje podataka,
- djeluje u skladu s dopuštenom primjenom tehnologija za prikupljanje podataka,
- trenutačno ukloni ili trenutačno onemogućuje pristup podacima koje je pohranio odmah čim je saznao da su podaci u polazištu uklonjeni iz prijena putem mreže ili je onemogućen pristup do njih ili je sud ili drugo nadležno tijelo naredilo njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa.

Pohrana (*hosting*)

Članak 18.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva koji pohranjuje podatke pružene od strane korisnika na zahtjev korisnika nije odgovoran za sadržaj pohranjenog podatka:

- ako nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka,

-
- ako odmah čim je saznao da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogućí pristup podacima.

(2) Stavak 1. neće se primijeniti u slučajevima kada je korisnik usluge osoba ovisna na bilo koji način o davatelju usluge, (na primjer: trgovačka društva koji imaju udjele jedno u drugome, trgovačka društva u kojima udjele imaju iste fizičke osobe itd).

Linkovi

Članak 19.

Davatelj usluga koji putem elektroničkog upućivanja otvori pristup trećim podacima nije odgovoran za te informacije:

- ako nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka u tim informacijama;
- ako odmah čim je saznao da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogućí pristup podacima.

Zaštita prava

Članak 20.

Odredbe ovoga Zakona, a posebno odredbe članka 16., članka 17., članka 18. i članka 19., nemaju nikakav utjecaj na ovlast sudova i drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske da u skladu sa zakonima Republike Hrvatske, a na zahtjev ovlaštene osobe, nalažu davateljima usluga informacijskog društva i njihovim korisnicima otklanjanje i sprječavanje povreda važećih propisa, te da prema njima poduzimaju i druge na zakonu zasnovane mjere.

Obveze davatelja usluga informacijskog društva

Članak 21.

(1) Prilikom pružanja usluge informacijskog društva davatelj usluga nije obvezan pregledavati podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnima, odnosno ispitivati okolnosti koje bi upućivale na nedopušteno djelovanje korisnika.

(2) Davatelj usluga informacijskog društva mora obavijestiti nadležno državno tijelo ako utvrdi:

- postojanje osnovane sumnje da korištenjem njegove usluge korisnik poduzima nedopuštene aktivnosti,
- postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

(3) Davatelj usluga mora temeljem odgovarajućeg sudskog akta, odnosno upravnog akta, predočiti sve podatke na temelju kojih se može poduzeti otkrivanje ili progon počinitelja kaznenih djela, odnosno zaštita prava trećih osoba.

V. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 22.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Državni inspektorat i inspektori nadležnog ministarstva u skladu s ovlastima utvrđenima zakonom.

(2) Radi provedbe inspekcijskog nadzora, davatelji usluga informacijskog društva moraju ovlaštenim osobama omogućiti pristup računalnoj opremi i uređajima, te bez odgode predočiti ili dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi s predmetom inspekcijskog nadzora.

VI. KAZNENA ODREDBA

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba davatelj usluga informacijskog društva:

- ako prekrši opće obveze o informiranju (članak 6.),
- ako prekrši obvezu informiranja u komercijalnom priopćenju (članak 8.),
- ako prekrši obvezu osiguranja dostupnosti podataka za sklapanje ugovora (članak 12.),
- ako suprotno članku 13. ne omogući pristup odredbama ugovora i općim uvjetima poslovanja na način da ih korisnik može spremati, ponovno koristiti i reproducirati,
- ako prekrši obveze propisane člankom 21. stavkom 2. i stavkom 3,
- ako ne omogući pristup računalnoj opremi i uređajima, te bez odgode ne predoči ili ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju, a radi provedbe inspekcijskog nadzora (članak 22. stavak 2.).

(2) Za počinjeni prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi davatelju usluga informacijskog društva.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba – davatelj usluga informacijskog društva, kaznit će se kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) U osobito teškim povredama iz stavka 1. i stavka 3. ovoga članka ili u slučaju ponavljanja povreda iz navedenih stavaka, sud može izreći zabranu obavljanja djelatnosti iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona davatelju usluga informacijskog društva i odgovornoj osobi u pravnoj osobi davatelju usluga informacijskog društva na određeno vrijeme u trajanju od 3 mjeseca do 6 mjeseci.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Članak 4. ovoga Zakona primjenjivat će se od dana službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Odredba ovog članka regulira područja koja se uređuju ovim Zakonom.

Članak 2.

Ovim člankom definiraju se pojmovi koji se koriste u tekstu ovoga Zakona.

Članak 3.

Člankom 3. propisuje se obveza davatelja usluga informacijskog društva na obvezu postupanja i pružanja usluga u skladu s važećim zakonima i dugim propisima Republike Hrvatske. Ovaj članak temelji se na pravilu države porijekla, što znači da se važeći hrvatski zakoni mogu primjenjivati samo na davatelje usluga informacijskog društva koji su osnovani i imaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

Ovim člankom propisana je iznimka od primjene prava za davatelje usluga informacijskog društva čije je sjedište u zemalji članici Europske unije, čak i u slučaju kada je usluga koju pružaju usmjerena prema građanima Republike Hrvatske. Navedena iznimka propisana u ovom članku primjenjivat će od dana službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, a kako je i propisano u članku 25. ovoga Nacrta prijedloga Zakona, sa konačnim prijedlogom Zakona.

Stavkom 2. članka 4. definirane su iznimke primjene hrvatskih zakona i drugih propisa na davatelje usluga informacijskog društva, koji su osnovani u nekoj od članica Europske unije.

Članak 5.

Članak 5. omogućuje slobodu pružanja usluga informacijskog društva, a za koju nije potrebno ishoditi dozvolu, odobrenje ili koncesiju uz mogućnost da pravni subjekt koji obavlja navedenu djelatnost istu upiše u nadležni registar kao: usluge informacijskog društva.

II. OBVEZA INFORMIRANJA I KOMERCIJALNA PRIOPĆENJA

Uz članke 6. – 8.

Ovim člancima definirane su opće informacije, komercijalna priopćenja i sadržaj komercijalnih priopćenja na način da isto mora biti jasno i nedvosmisleno formulirano, te trajno i stalno dostupno svim sudionicima informacijskog društva.

U ovom poglavlju sadržana je bitna odredba po kojoj se zabranjuje slanje netraženog komercijalnog priopćenja bez prethodnog pristanka primatelja, a u skladu s odredbama članka 111. Zakona o telekomunikacijama.

Također, propisana je i obveza davatelja usluga informacijskog društva na prikazivanje cijena proizvoda i usluga koje nudi na način da one moraju biti jasno i nedvosmisleno naznačene, te uključeni svi mogući troškovi koji bi u konačnici mogli utjecati na povećanje ponudene cijene.

III. ISPRAVE U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

Uz članke 9. – 15.

U ovom poglavlju definiraju se procedure i odredbe u vezi oblika i valjanosti ugovora u elektroničkom obliku, te je riječ o vrlo važnim odredbama Nacrta prijedloga Zakona, sa konačnim prijedlogom Zakona kojima se izjednačava pravovaljanost ugovora u elektroničkom obliku i pisanih ugovora.

U odredbama ovih članaka definiraju se slučajevi u kojima se primjenjuju odredbe iz Zakona o obveznim odnosima. U članku 11. određuje se da je elektronički potpis jednako pravno valjan kao i pisani potpis ako je isti u skladu sa Zakonom o elektroničkom potpisu. U daljnjim odredbama određuju se podaci koji moraju biti sadržani unutar ugovora, njihova dostupnost, obvezuje se davatelja usluga informacijskog društva na slanje potvrde primitka elektroničke poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za sklapanje ugovora i određuje se trenutak sklapanja ugovora.

IV. ODGOVORNOST DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Uz članke 16. – 21.

Ovim poglavljem definirana je odgovornost davatelja usluga informacijskog društva za štetu počinjenu nekoj trećoj strani ili kršenje zakonskih propisa od strane korisnika usluga informacijskog društva.

Naime, davatelji usluga informacijskog društva nisu odgovorni za sadržaje i poruke koje su nastale ili se nalaze na njihovim resursima, ali istovremeno dužni su spriječiti bilo kakvu zlouporabu svojih resursa, za koju nisu odgovorni, osim u slučajevima

sudjelovanja u takvoj zlouporabi.

- Dodatna pojašnjenja pojmova:
- Caching, odnosno privremena pohrana, označava termin privremene pohrane podataka u svrhu uštede komunikacijskih resursa. Ovakav oblik pohrane je privremen, zbog toga što se podaci kojima nitko nije pristupio određeni interval vremena automatski brišu. Kao primjer se može uzeti *proxy* poslužitelj, to je poslužitelj koji privremeno pohranjuje Internet stranice kojima pristupaju njegovi klijenti.
- Hosting ili “udomljavanje” je pojam koji opisuje stalnu pohranu podataka u svrhu njihove reprodukcije. Kao primjer se mogu navesti Internet poslužitelji – na njima se prodaje usluga hostinga Internet stranica.
- Link ili “veza” označava dio dokumenta koji pokazuje, odnosno povezuje dokument s nekim drugim dokumentom. Kao primjer se mogu navesti *linkovi* na Internet stranicama.

V. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 22.

Ovaj članak propisuje da inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Državni inspektorat i inspektori nadležnog ministarstva.

VI. KAZNENA ODREDBA

Članak 23.

Ovom odredbom utvrđuju se povrede koje predstavljaju prekršaje i utvrđuju se novčane kazne za počinitelje prekršaja.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Uz članke 24. i 25.

U ovim odredbama propisano je stupanje na snagu ovoga Zakona. Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbe članka 4. Zakona, a koja će se primjenjivati od dana službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

V. PRIMJEDBE NA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI, SA KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA KOJE JE PREDLAGATELJ PRIHVATIO

Primjedba uz članak 1.

- U stavku 2. ovoga članka potrebno je jasno odrediti područje primjene ovog Zakona i to tako što će se izrijekom navesti na koje skupine odnosno vrste (unutar skupina) igara na sreću se primjenjuju odredbe ovog Zakona. Naime, odredbom članka 3. Zakona o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara ("Narodne novine" broj 83/02 i 149/02) igre na sreću su razvrstane na četiri skupine i to lutrijske igre, igre u casinima, kladioničke igre i igre na sreću u automatima, a unutar svake od ovih skupina igre na sreću se dalje razvrstavaju na vrste. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)

Primjedba uz članak 2.

- Pri određivanju značenja temeljnih pojmova koji se koriste u ovom Nacrtu prijedloga zakona dana je načelna primjedba da navedena značenja nisu sukladna terminologiji važećih instituta u hrvatskom pravnom sustavu. Primjerice, u vezi određenja značenja pojma "ugovora u elektroničkom obliku" iz stavka 1. točke 6. ovog članka skrenuta je pozornost da ugovorne strane sukladno načelu autonomije volje ugovore sklapaju, ispunjavaju, mijenjaju te raskidaju ugovor (jednostrano ili sporazumno). Međutim, ugovorne strane ne mogu poništavati ugovore kako se to navodi u zakonskom tekstu jer je utvrđivanje ništavosti ugovora u hrvatskom pravnom sustavu u isključivoj nadležnosti sudova. upravo stoga "ponišćavanje ugovora" nije niti može biti predmetom dispozicije ugovornih strana. Nadalje, obveznopravni ugovori se ne potvrđuju. Institut potvrđivanja ili ratifikacije ugovora vezan je uz međunarodnopravne ugovore koje Hrvatski Sabor pod uvjetima iz članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine" broj 28/96) potvrđuje. Izričaj "prihvatanje ugovora" također nije prihvatljiv i uobičajen jer se izričaj prihvata veže uz institut ponude te se govori o prihvatu ili prihvaćanju ponude, a ne ugovora. (Ured za zakonodavstvo Republike Hrvatske)
- U članku 2. u točki 6. riječ «ponišćavaju» potrebno je brisati, odnosno zamijeniti riječju "raskidaju", jer se ugovori poništavaju sudskim putem, a raskidati se mogu i voljom stranaka. (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)
- U članku 2. definiraju se pojmovi, a među njima i pojam pružatelja usluga, mišljenje je da bi se ovaj termin trebao zamijeniti terminom davatelj usluga, kako bi bio istovjetan takvom terminu koji se koristi u području elektroničkih komunikacija – (Ministarstvo za europske integracije)
- U članku 2. u točki 1. treba ispustiti riječ telegram (Pravni fakultet)

Primjedbe uz članak 4.

- U članku 4. stavak 2. propisana je iznimka od tog pravila, ali na način da nije jasno odnosi li se iznimka na subjekte (pružatelje usluga informacijskog društva sa sjedištem u zemljama EU-a) ili na određena pravna područja. (Ured za zakonodavstvo Republike Hrvatske)
- Predloženo je da se stavak 1. članka 4. ne primjenjuje i na područje lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih proizvoda koji su definirani odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim proizvodima, a posebno je odredbom članka 22. stavka 2. Zakona o ljekarništvu izrijekom propisana zabrana stavljanja lijeka na malo u promet putem Interneta. (Ministarstvo zdravstva)

Primjedbe uz članak 5.

- Predloženo je da se stavak 2. i 3. ovog članka preformulira kako slijedi:
"Za pružanje usluga informacijskog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.
Pravni subjekt koji namjerava obavljati uslugu informacijskog društva u nadležni registar kao naziv djelatnosti upisuje: usluge informacijskog društva" – primjedba djelomično prihvaćena zbog usklađivanja s Direktivom 2000/31/EC. (Ured za zakonodavstvo)
- Članak 5. propisuje da pravni subjekt koji obavlja uslugu informacijskog društva može se upisati u nadležni registar naziv djelatnosti - usluge informacijskog društva.
Smatra se da bi bilo bolje da se ovo propiše kao obveza kako bi imali cjeloviti uvid pravnih subjekata koji obavljaju uslugu informacijskog društva (Ministarstvo za europske integracije)
- Predloženo je da se u članku 5. stavku 3. umjesto riječi «može se upisati» stavi «upisuje se» (Ministarstvo financija)

Primjedbe uz članak 6.

- Odredbe iz stavka 1. ovog članka treba rasporediti odnosno razvrstati po točkama označivši ih arapskim brojevima, a unutar točki, radi preglednosti i jasnoće propisa, posebno treba označiti podstavke ili alineje. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)
- U članku 6. propisane su obveze pružatelja usluga koji pruža usluge informacijskog društva, jedna od tih obveza je i pružanje informacije o profesionalnom nazivu i zemlji članici koja ga je odobrila. Mišljenje je da bi trebalo izbaciti pridjev članica, jer je ovakva formulacija nejasna. (Ministarstvo za europske integracije)

-
- U članku 6. stavku 1. podstavku 4., sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o sudskom registru, riječ: "trgovačkog" treba zamijeniti riječju: "sudskog" (Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Primjedbe uz članak 8.

- Člankom 8. definirano je korištenje elektroničke pošte u svrhu slanja komercijalnog priopćenja. Napominjemo, da je navedeno već detaljno uređeno Zakonom o telekomunikacijama (Narodne novine, broj 122/03), pa stoga nije potrebno da se nalazi i u ovom Zakonu.

Obrazloženje:

Primjedba je prihvaćena, ali na način da se moralo napraviti terminološko povezivanje termina komercijalno priopćenje sa terminom telekomunikacijsko priopćenje iz Zakona o telekomunikacijama. Direktiva 2000/31/EC koristi termin komercijalno priopćenje. (Ministarstvo za europske integracije)

- U članku 8. stavku 2. nemoguće je dokučiti smisao odredbe pogotovo u pogledu povezanosti sa zadnjim dijelom rečenice koji glasi «odnosno zabrane korištenja korisničkih podataka u tu svrhu, u svakoj prilici u kojoj korisnik nije zabranio korištenje svojih podataka». Predloženo je da se cjeloviti izričaj ove odredbe preispita i jasnije odredi. – (Primjedba je prihvaćena na način da je stavak 2. u cijelosti brisan.) (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Primjedbe uz članak 9.

- U članku 9. stavku 4. nabrojani su ugovori na koje se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona. Mišljenje je da podstavak 2. ovoga stavka treba, radi preglednosti, podijeliti na više podstavaka na način da se u posebnom podstavku navedu ugovori koje uređuje Zakon o nasljeđivanju, u posebnom podstavku oporučni poslovi, te da se iz istog razloga darovni ugovori također navedu u posebnoj točki ako se misli na sve darovne ugovore, a ako se misli na darovne ugovore za slučaj smrti da se navedu u dijelu gdje se nabrajaju nasljednopravni ugovori (s tim u vezi napominjemo da darovni ugovor nije uređen Zakonom o nasljeđivanju). Nadalje, mišljenje je da bi u ovoj točki trebalo koristiti odgovarajuće nazive ugovora iz Zakona o nasljeđivanju, radi terminološke usklađenosti. Naime, Zakon o nasljeđivanju uređuje sljedeće ugovore: ugovor o ustupu i raspodjeli imovine za života (članci 105. do 115. Zakona o nasljeđivanju); ugovor o doživotnom uzdržavanju (članci 116. do 121.); ugovor o prijenosu nasljednog dijela (članak 145.). (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)
- U članku 9. stavku 4. potrebno je provesti dopunu alineje 8. i to kako slijedi: «očitovanje volje jamca ako je jamac osoba koja ne obavlja trgovačku, poslovnu ili profesionalnu djelatnost», a preostale iznimke ispustiti (Pravni fakultet)

Primjedbe uz članak 11.

- Odredbom članka 10. ovoga Prijedloga propisuje se supsidijarna primjena Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96 i 112/99). Budući da navedeni Zakon razlikuje formalne i neformalne ugovore, smatra se potrebnim nadopuniti predloženi članak 11. Ako se ova odredba odnosi na sklapanje ugovora za koje je kao uvjet valjanosti propisana određena forma, isti bi trebalo nadopuniti na način da se iza riječi: "uvjet" dodaju riječi: "valjanosti ugovora". (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Primjedbe uz članak 12.

- U stavku 1. predloženo je da se umjesto riječi "podatke" stave riječi "obavijesti i podatke", te nastavak teksta u kojem slijedi nabranje uskladiti sa ovom izmjenom po padežima. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)
- U članku 12. stavku 1. utvrđuju se podaci za sklapanje ugovora. U stavku 3. istoga članka utvrđuje se mogućnost ugovornog odstupanja od stavka 1. za ugovorne strane koje nisu potrošači. U stavku 4. se utvrđuje da se stavak 1. i 3. ne primjenjuju na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika komunikacije. S obzirom na odredbu stavka 4. ostaje potpuno nejasno na koje oblike sklapanja ugovora se onda primjenjuje članak 12. Obzirom da se radi o Prijedlogu zakona o elektroničkoj trgovini, a stavkom 4. članka 12. isključeni su svi ugovori zaključeni u "elektroničkom" obliku (sklopljeni putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika komunikacije), nejasno je na koje se oblike ugovora primjenjuje članak 12. – primjedba djelomično prihvaćena zbog usklađivanja odredbe članka 12. s odgovarajućim odredbama Direktive. Također, u članku 12. stavku 1. podstavku 6. kao jedan od podataka koje pružatelj usluga mora osigurati propisuje se: "-kodeksi postupanja, ako postoje u Republici Hrvatskoj, u skladu s kojima....." Smatra se da se u Zakonu ne bi trebalo utvrđivati "ako postoje u Republici Hrvatskoj" (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)
- Treba ubaciti novi stavak 2. u članku 12.
(2) Pružatelj usluge informacijskog društava obavezan je staviti na raspolaganje korisnicima usluga efikasna i pristupačna sredstva za otkrivanje i uklanjanje pogrešaka prije nego što korisnik usluge informacijskog društava stavi ili prihvati ponudu. – (Pravni fakultet)

Primjedbe uz članak 13.

- Predloženo je naziv nad člankom 13. dopuniti riječima: "i općih uvjeta poslovanja" jer tako naziv članka slijedi stvarni sadržaj norme. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)

Primjedbe uz članak 14.

- Stavak 1. članka 14. potrebno je dopuniti kako slijedi:
«Pružatelj usluga informacijskog društva mora bez odgode elektroničkim putem, posebnom elektroničkom porukom, potvrditi primitak elektroničke poruke koja sadrži ponudu za sklapanje ugovora ili prihvrat ponude druge strane (korisnika usluge informacijskog društva)»
Isto tako treba dodati novi stavak u članku 14.:
Odredbe stavka 1. i stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika komunikacije –
(Pravni fakultet)

Primjedbe uz članak 15.

- Potrebno je izmijeniti članak 15. na način:
«(1) Ponuda i prihvrat, kao i druga očitovanja volje poduzeta elektroničkim putem, primljena su kada im osoba kojoj su upućena može, u uobičajenim okolnostima, pristupiti.
(2) Kod potrošačkih ugovora nije dopušteno isključiti primjenu odredbe st. 1. ovog članka.» – primjedba je prihvaćena na način da su iste dodane kao stavak 2. i stavak 3. postojećim odredbama članka 15. (Pravni fakultet)

Primjedbe uz članak 17.

- Pri određivanju slučajeva u kojim pružatelj usluga informacijskog društva nije odgovoran treba jasno odrediti je li za odgovornost potrebna kumulacija ili je dovoljna alternacija propisanih slučajeva. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)

Primjedbe uz članak 18.

- U stavku 2. ovog članka nije razvidno što se razumijeva pod izričajem "kada je korisnik usluge osoba koja je ovisna o pružatelju usluge". (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)
- U članku 18. stavku 1. podstavku 2. te u članku 19. koristi se izričaj "postao svjestan", a koji nije uobičajen niti je u kontekstu ovih odredbi jasan. Stoga se smatra da ga je potrebno pojasniti ili brisati. (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)
- U članku 18. stavku 1. isključuje se odgovornost pružatelja usluga za sadržaj pohranjenog podatka pruženog od korisnika, u određenim slučajevima. U članku 18. stavku 2. utvrđuje se da se stavak 1. neće primjenjivati u slučaju kada je korisnik usluge osoba ovisna o pružatelju usluge. Nejasan je spomenuti ovisnički odnos. U kojem se smislu podrazumijeva ovisnost korisnika o pružatelju usluga (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Primjedbe uz članak 19.

- Pružatelj usluga informacijskog društva prema zakonskom određenju može biti pravna ili fizička osoba. Imajući na umu da pružatelj ovih usluga može biti pravna osoba predlažno je da se formulacija iz stavka 1. podstavak 2. uskladi sa tom činjenicom ("...ako odmah čim je saznao ili postao svjestan ...."). (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)

Primjedbe uz članak 21.

- Predloženo je da se u stavku 1. članka 21. riječ "nije" stavi iza riječi "pružatelj usluga" (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Primjedbe uz članak 22.

- Članak 22. stavak 1. propisuje da nadzor nad provedbom zakona provode Državni inspektorat i inspektori telekomunikacija ali nije jasno utvrđeno što nadzire svaka inspekcija pa je mišljenje da se isto treba precizno odrediti. – primjedba je prihvaćena, a izmijenjena je napravljena na način da se riječi «inspektori telekomunikacija» zamijene sa riječima «inspektori nadležnog ministarstva», te je i naziv glave V. «Nadzor» zamijenjen s nazivom «Inspekcijski nadzor» (Državni inspektorat)
- U članku 22. upitno je djelovanje inspektora telekomunikacija u domeni djelovanja usluga informacijskog društva, dok je uloga Državnog inspektorata primjerena nadzoru provedbe predmetnog zakona. (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

Primjedbe uz članak 23.

- Za povredu članka 21. stavak 2. i 3. potrebno je propisati prekršaj u članku 23. (Državni inspektorat)
- Pri propisivanju prekršaja za određena postupanja protivna odredbama zakona treba imati na umu da počinitelji prekršaja mogu biti ne samo pravne već i fizičke osobe kao pružatelji usluga informacijskog društva. Stoga je potrebno propisati mogućnost prekršajnog kažnjavanja i za ove osobe. Nadalje, u stavku 3. ovog članka se otvara mogućnost primjene zaštitnih mjera prema pravnoj osobi, ali nije propisana takva mogućnost i prema fizičkim osobama koji također mogu biti pružatelji usluga informacijskog društva i kao takvi počinitelji prekršaja. (Ured za zakonodavstvo)
- U članku 23. propisati novčanu kaznu za nepoštivanje odredbi članka 22. stavak 2. (Državni inspektorat)
- U članku 23. stavku 1. treba odvojeno propisati kažnjavanje pružatelja usluga - pravne osobe od pružatelja usluga - fizičke osobe.

Nadalje, visina novčane kazne propisane u stavku 1. prelazi zakonske okvire visine novčane kazne za kažnjavanje fizičke osobe propisane Zakonom o prekršajima ("Narodne novine", br. 88/02 i 122/02). Novčana kazna, prema Zakonu o prekršajima ne može biti propisana niti izrečena u iznosu manjem od 300,00 kuna niti većem od 10.000,00 kuna za fizičke osobe, odnosno iznosu manjem od 2.000,00 kuna niti većem od 100.000,00 za pravne osobe (članak 30. Zakona o prekršajima).

Stoga, iznose novčane kazne za pružatelja usluga - fizičku osobu treba propisati sukladno navedenom Zakonu, u iznosu do 10.000,00 kuna, dok iznos propisane novčane kazne za pružatelja usluga - pravnu osobu može ostati u predloženim rasponima. (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)

Napomena:

Na sastanku koji je održan u Ministarstvu gospodarstva dana 17. rujna 2003. godine, a sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 011-01/03-02/02, Urbroj: 5030102-03-1 od 25. travnja 2003. godine, sa prisutnim predstavnicima tijela državne uprave, uz suglasnost predstavnika Ministarstva za europske integracije, članak 6. teksta Zakona o elektroničkoj trgovini, a zbog eventualnih nejasnoća, u cijelost je ispušten. Navedeni članak se trebao primjenjivati od dana službenog primitka u punopravno članstvo Europske unije. Ispuštanjem navedenog članka neće doći u pitanje primjena i provedba ovoga Zakona, te će se Zakonski tekst u tom dijelu morati dopuniti neposredno prije službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Zbog navedenog primjedbe koje su dostavljene na brisani članak 6. nisu obrazlagane. (Tekst Zakona o elektroničkoj trgovini o kojem se raspravljalo na navedenom sastanku sadržavao je članak 6. koji je izbrisan iz ovoga Nacrta prijedloga Zakona o elektroničkoj trgovini, sa konačnim prijedlogom Zakona, te su izvršene ispravke na način da je članak 7. postao članak 6. itd.)

VI. PRIMJEDBE NA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI, SA KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

Primjedba uz članak 2.

- Nadalje, s obzirom da je definicija «potrošača» iz točke 8. ovoga članka identična definiciji tog pojma iz Zakona o potrošačima ("Narodne novine" broj 96/03), ovu točku smatramo suvišnom. (Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave)
Obrazloženje:
Definicija potrošača u Nacrtu prijedloga ovoga Zakona nije suvišna, a u potpunosti je u skladu s odredbom Zakona o zaštiti potrošača. Predlagatelj je nakon rasprave povukao primjedbu.
- Mišljenje je da se u okviru pojma "komercijalnog priopćenja" iz točke 7. ovog članka nužno jasno odredi značenje sljedeće formulacije: "osim podataka .... koji se odnose na robu, usluge ili ugled (image) osobe prikupljene na neovisan način, posebice ako je učinjeno bez razmatranja financijskih učinaka". (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)
Obrazloženje:
Odredba članka 2. točke 7. koja definira komercijalno priopćenje, kao i propisane iznimke u potpunosti su usklađene sa odredbom Direktive, a po preporuci konzultanta iz Europske unije.

Primjedba uz članak 3. i članak 4.

- Odredbe iz članka 3. i 4. potrebno formulirati preciznije tako da se prvo propiše pravilo, a potom iznimke bilo u odnosu na subjekte bilo u odnosu na određena pravna područja. (Ured za zakonodavstvo Republike Hrvatske)
Obrazloženje:
Primjedba nije prihvaćena jer je traženo uređeno na način da članak 3. propisuje obvezu, odnosno pravilo postupanja, a članak 4. iznimku od pravila propisanog člankom 3. Na taj način u dvjema odvojenim odredbama koje su formulirane posebnim člancima propisano je najprije opće pravilo, a zatim i izuzetak od postupanja.

Primjedba uz članak 12.

- Odredbu stavka 3. ovog članka držimo nejasnom i neodređenom te je predložemo preformulirati tako što će se jasno odrediti na koga se propisana iznimka odnosi. (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)
Obrazloženje:
Odredba stavka 3. u potpunosti je usklađena sa odredbom Direktive, a po preporuci konzultanta iz Europske unije.

Primjedbe uz članak 13.

- Umjesto riječi "reproduciranje" predloženo je staviti riječ "umnožavanje" (Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske)

Obrazloženje:

Prema Rječniku stranih riječi (Anić, V., Goldstein, I., Zagreb, 1999.). riječ reproduciranje, između ostalog, znači slušanje ili gledanje snimljenog. Upravo se u tom značenju koristi i u Konačnom prijedlogu Zakona o elektroničkoj trgovini i u Smjernici. Naime, članak 14. Zakona, kao i odgovarajuća odredba Direktive ne odnosi se na umnožavanje elektroničkog zapisa, već na mogućnost naknadnog/ponovnog "otvaranja" datoteke koja sadrži ugovorne klauzule kao i odredbe općih uvjeta poslovanja. Hrvatski jezik, nažalost ne omogućava spretnije izražavanje.

Primjedba uz članak 22.

- U članku 22. predloženo je dodati stavak 3. u kojem bi trebalo predvidjeti propisivanje mjera za donošenje rješenja o zabrani obavljanja elektroničke trgovine dok se ne omogući inspektoru pristup ili dostava podataka i sl. te dati mogućnost da se istim rješenjem pečaćenjem ili na drugi način onemogući korištenje računalne opreme i uređaja. (Državni inspektorat)

Obrazloženje:

Zakonom o državnom inspektoratu propisana su ovlaštenja inspektora prilikom provođenja inspeksijskog nadzora, te isto nije potrebno navoditi u Konačnom prijedlogu Zakona o elektroničkoj trgovini .

- Budući da Zakonom o trgovini nije predviđena elektronička trgovina kao poseban oblik trgovine tj. nisu propisani uvjeti koje trgovac mora ispunjavati za obavljanje iste, smatra se potrebnim da se to propiše ovim zakonom kao *lex specialis*. Naime, iz naziva zakona može se zaključiti da se njime uređuje obavljanje trgovine elektroničkim putem. Iz sadržaja zakona to ne proizlazi, pa ako se ovim zakonom ne misle propisivati uvjeti za obavljanje elektroničke trgovine predlaže se da se naziv zakona promijeni (npr. Zakon o pružanju usluga informacijskog društva). (Državni inspektorat)

Obrazloženje:

Odredbe Zakona o trgovini definiraju i reguliraju djelatnost trgovine, te se odredbe istog primjenjuju i na elektroničku trgovinu, dakle, primjenjuju se opće odredbe o trgovini, zbog čega nije potrebno propisivati posebne odredbe. Nadalje, propisivanjem uvjeta za obavljanje elektroničke trgovine ne postiže se svrha donošenja Zakona, već bi trebalo razmišljati o izmjenama važećeg Zakona o trgovini, a čije su izmjene u tijeku. Naziv Zakona o elektroničkoj trgovini uobičajen je u svim zemljama Europske unije, te bi predloženi naziv bio u suprotnosti s tekstom i nazivom same Direktive 2000/31/EC, a i iz sadržaja samog Zakona proizlazi da taj Zakon uređuje osim pružanja usluga informacijskog društva i osnovna pravila u vezi sa sklapanjem ugovora elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku, pa je stoga naziv ovog Zakona potpuno opravdan.

- Naslov glave IV je odgovornost pružatelja usluga informacijskog društva, smatra se da bi bilo bolje da se u naslovu specificiraju subjekti na koje se glava odnosi. (Ministarstvo za europske integracije)

Obrazloženje:

Obzirom da nigdje u Zakonu usluge informacijskog društva nisu nazivane posredničkim uslugama nije bilo smisla, a niti potrebe mijenjati ustaljenu zakonsku terminologiju. Sadržajno članci u potpunosti odgovaraju Direktivi 2000/31/EC

- Od strane Ureda za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske dostavljene su opće napomene, primjedbe i sugestije:

Opće odredbe-opći pojmovi – nužno je opisati sve pojmove koji se pojavljuju u tekstu Nacrta, a postojeće stručno provjeriti i uskladiti sa stvarnim značenjem. Posebice se to odnosi na pojam «usluga informacijskog društva» koji je izričito oslonjen na postojanje tri temeljne kategorije – trgovanje na daljinu, pomoću elektroničkih pomagala, na pojedinačni zahtjev primatelja usluge. Ovdje bi bilo nužno opisati što ne predstavlja «uslugu informacijskog društva» kako bi se točno prepoznalo koje se aktivnosti reguliraju ovim zakonom, te se stoga predlaže izmjene odredbe članka 3. koji bi trebao glasiti:

«Članak 3.

Davatelj trgovačkih usluga informacijskog društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužan je postupati i pružati usluge u skladu s vežećim zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.»

Prije upućivanja Nacrta Zakona u redovnu proceduru bilo bi poželjno dodatno pročistiti tekst Nacrta i uz suradnju stručnih tijela, uključujući Hrvatsku udrugu poslodavaca i Hrvatsku gospodarsku komoru, izraditi tekst Nacrta koji bi za određeno vrijeme mogao znatno pomoći u reguliranju elektroničke trgovine kao novog područja gospodarstva. (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

Poglavlje II. – obveza informiranja i komercijalna priopćenja mora sadržavati detaljniji opis obveza za sve sudionike elektroničke trgovine te nužne podatke o identitetu, poslovnoj aktivnosti itd. uskladiti s općim odredbama Zakon o trgovini. Također je nužno u članku 8. ukloniti isključivost uporabe elektroničke pošte u svrhu slanja komercijalnog priopćenja i odrediti pravila ponašanja za bilo koji oblik dostave tih priopćenja u domeni usluga informacijskog društva (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

Poglavlje III. ugovori u elektroničkom obliku trebalo bi postati poglavlje II trgovački dokumenti u elektroničkom obliku u kojem bi se uz ugovore, kroz opće odredbe uredila primjena i pravna valjanost trgovačkih dokumenata u elektroničkom obliku, od kojih su elektronički ugovori jedan od javnih oblika. Istodobno nužno je u postojećem članku 15. preciznije odrediti pojam «trenutak sklapanja ugovora», odnosno početak djelovanja trgovačkog procesa. Također je nužno preciznije oblikovati članke 17., 18. i 19. kako bi se u praksi i primjeni zakona izbjegli nesporazumi, posebice u aktivnostima koje su regulirane drugim propisima. (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

Obrazloženje:

Ministarstvo gospodarstva kao nositelj izrade predmetnog Zakona baziralo je izradu istog implementirajući u Zakon relevantnu Direktivu 2000/31/EC. Općenite primjedbe nemaju bilo kakve osnove jer iz usporednog zakonodavstva, a i iz Direktive 2000/31/EC proizlazi da je ovaj predloženi Zakon i u ovom sadržaju upravo onaj koji udovoljava kriterijima Direktive, a i njoj u cijelosti sadržajno odgovara. Ove primjedbe su usmeno pojašnjene na način da je smatrano da se kroz ovaj Zakon moraju u hrvatsko zakonodavstvo implementirati i neke druge Direktive, a što nije bio zadatak u pripremi ovog Zakona. Stoga ovaj prigovor zapravo uopće ne prigovara sadržaju ovoga Zakona kao takvog već neunošenju u hrvatsko zakonodavstvo nekih drugih Direktiva. Predmetna problematika riješena je kako u zemljama Europske unije, tako i zemljama potencijalnim članicama. Isto tako predstavnik Ureda za internetizaciju na sastanku je iznio mišljenje da vezano uz provedbu Direktive 2000/31/EC nema primjedbi na tekst predloženog Zakona. (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

- Poglavlje II. obveza informiranja i komercijalna priopćenja spojiti i postaviti iza članka 21., te spojiti s člankom 22. i dopuniti s ostalim nužnim obvezama davatelja usluga informacijskog društva kao i korisnika tih usluga. (Ured za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske)

Obrazloženje:

U strukturi Zakona opće obveze pozicioniraju se u početnim odredbama, a to je učinjeno i u Nacrtu prijedloga ovoga Zakona.